

Het handelen van de VOBP bij de pensioenoverdracht

Onderbouwing van mijn governancebezwaar

3 oktober 2026

Mijn bezwaar is dat het VOBP-bestuur zijn verantwoordelijkheid voor zelfstandige belangenbehartiging van gepensioneerden bij de overdracht naar Zwitserleven onvoldoende heeft genomen. Het dossier bevat concrete aanwijzingen voor mogelijke rolconflicten en voor het bewust afhouden van een kritisch lid. Het bestuur bereidde ontbinding voor terwijl het overdrachtsproces liep, weigerde mijn standpunt aan de leden door te sturen en kondigde op 17 juli 2025 aan voorlopig niet verder te reageren.

Deze keuzes moeten in samenhang worden beoordeeld met de vroegere werkgeversrollen en dubbele functies van de betrokken bestuurders. Mijn verwijt is dat zij onvoldoende afstand hielden tot het proces dat zij namens gepensioneerden kritisch moesten kunnen beoordelen, en mijn pogingen tot onafhankelijke controle en discussie bewust afremden. De stukken geven daarvoor concrete aanwijzingen. Deze combinatie van functies roept vragen op over de onafhankelijkheid van de belangenbehartiging en de wijze waarop mogelijke rolconflicten zijn ondervangen.

De verwijzingen naar het boekje 'Boekje Open over VOBP' [1] gebruiken de afgedrukte paginanummers onderaan de pagina's. Door de ongenummerde omslag ligt het PDF-paginanummer één hoger. De oorspronkelijke mails en bestuursstukken worden onderscheiden van mijn eigen samenvattingen en gedeeltelijke transcript.

1 De eigen opdracht van de vereniging

Artikel 3 van de in het boekje opgenomen VOBP-statuten noemt het behartigen van algemene belangen van gepensioneerden, waaronder pensioenaanspraken. Als middelen worden onder meer genoemd: contact met BP, ondernemingsraden en pensioenfondsen, het realiseren van medezeggenschap en het informeren van de leden over pensioenaangelegenheden. Artikel 13.1 vermeldt dat het bestuur zich door derden kan laten adviseren. [1, p. 17–19]

Daarmee gaf de vereniging zichzelf een actieve rol bij pensioenaangelegenheden. Ook als zij niet over de overdracht kon beslissen, bleven het verzamelen van vragen, informeren van leden en bespreken van voorstellen betekenisvolle manieren om hun belangen te behartigen.

2 De werkgeversachtergrond en dubbele functies

VOBP Nieuws 2021/1 vermeldt dat Sjoerd Gunnewijk en Paul Koole eerder jarenlang werkgeversvertegenwoordigers en bestuurders binnen het OFP BP Pensioenfondsen waren. De bestuurslijst vermeldt hen tevens als VOBP-bestuurslid en DMC-lid. De voorzitter, Hendrik Mulierman, beschrijft zijn eerdere functie als country manager van BP Nederland van 2007 tot en met 2016. [2] Tijdens het overdrachtsproces waren Gunnewijk en Koole de twee VOBP-vertegenwoordigers in het DMC; Zantman vertegenwoordigde Seconer.

De combinatie van vroegere werkgeversrollen en gelijktijdige functies in VOBP en DMC roept concrete vragen op over de onafhankelijkheid van de belangenbehartiging en de wijze waarop mogelijke rolconflicten zijn ondervangen. Dezelfde personen waren betrokken bij het pensioenproces en bestuurden de vereniging die dat proces namens haar leden kritisch moest kunnen volgen. Juist daarom waren aantoonbare afstand,

raadpleging en verantwoording nodig. Het dossier laat onvoldoende zien hoe die waarborgen functioneerden. Het DMC wordt hier niet gelijkgesteld aan een Nederlands verantwoordingsorgaan.

3 Ontbinding voorstellen tijdens het overdrachtsproces

De uitnodiging van 1 mei 2025 kondigt een toelichting op de buy-out en een bespreking van de toekomst van de vereniging aan. Het bericht van 14 juni en de agenda voor 18 juni bevatten vervolgens een concreet ontbindingsvoorstel: beëindiging per 31 december 2025, onder voorbehoud van overgang naar een verzekeraar. Het resterende vermogen zou naar Stichting Natuurstad Rotterdam gaan. Het bestuur kende het overdrachtsproces dus aantoonbaar toen het ontbinding voorstelde. [1, p. 12–16]

De stukken voor de vervolg-ALV van 1 juli melden dat op 18 juni geen quorum aanwezig was. Op dringend verzoek van de ALV werd de voorgestelde ontbindingsdatum verschoven naar 31 december 2026. Ook werd voorgesteld het lidmaatschap van de Koepel Gepensioneerden op te zeggen en het websiteonderhoud per eind 2025 te stoppen. Dit zijn voorstelstukken; zij bewijzen geen rechtsgeldig definitief ontbindingsbesluit. [1, p. 31–35]

Van de ALV werd geen behoorlijk verslag gemaakt waarin ook met name de kritische geluiden van mijzelf en een aantal medeleden waren opgenomen.

Het verwijt is dat het bestuur al tijdens het nog lopende overdrachtsproces de beëindiging van de belangenvereniging wilde vastleggen en haar voorzieningen wilde afbouwen. Dat de ontbinding afhankelijk was van de overgang naar een verzekeraar, neemt dit bezwaar niet weg. Het bestuur stuurde op beëindiging aan terwijl de leden juist behoefte hadden aan onafhankelijke beoordeling en een blijvende gezamenlijke stem.

4 Mijn voorstellen en het antwoord van het bestuur

Op 20 juni vroeg ik het bestuur om aan te blijven, een onafhankelijk oordeel over de overeenkomst te vormen en mijn standpunt onder de aandacht van de leden te brengen. Ik wees op mogelijke ondersteuning door de Koepel Gepensioneerden en een externe deskundige. De secretaris bevestigde op 23 juni dat mijn bericht met de andere bestuursleden was gedeeld. [1, p. 28–30]

Op 27 juni schreef het bestuur dat het mijn bedenkingen beter op de bijeenkomst van het pensioenfonds op 1 juli kon laten bespreken. Het weigerde mijn mail door te sturen, omdat leden de inhoud zouden kunnen opvatten als door het bestuur gedragen meningen. Tegelijk meldde het bestuur pas een oordeel te kunnen vormen zodra de details bekend waren. [1, p. 41]

Daarmee staat vast dat het bestuur bewust weigerde mijn standpunt via het verenigingskanaal met de achterban te delen. De aangevoerde reden van mogelijke verwarring overtuigt mij niet: het bestuur had mijn bericht als ledenbijdrage kunnen verspreiden en er zelf op kunnen reageren. Door dat niet te doen, hield het een afwijkend standpunt buiten de communicatie die het zelf beheerste.

Mijn mail van 2 juli legt vast dat de aangekondigde vervolg-ALV na de BP Pensioenfonds bijeenkomst op 1 juli om onverklaarbare reden niet doorging en dat ik mijn voorstel voor onafhankelijk onderzoek daardoor niet kon presenteren. Ik stuurde dat voorstel alsnog schriftelijk. Het niet doorgaan is hier onderbouwd met mijn eigen toenmalige bericht, niet met een formeel bestuursverslag. [1, p. 44–45]

5 Het bestuur sloot verdere correspondentie voorlopig af

Op 14 juli bevestigde het bestuur dat het geen adviezen zou geven of andere wegen zou inslaan voordat BP inhoudelijke gegevens bekendmaakte. Het wees op beperkte middelen en het vrijwillige karakter van het bestuur als redenen om geen kostbare externe onderzoeken aan te gaan. Deze motivering moet in de beoordeling worden meegewogen. [1, p. 57]

De reactie van 17 juli is het belangrijkste bewijsstuk. Het bestuur verdedigde de informatievoorziening en het werk van de vertegenwoordigers, benadrukte het toezicht van FSMA en DNB en beoordeelde de voorgenomen deal positief. Het sloot af met de mededeling: “In afwachting van de pensioendeal hoeft u dan ook van ons geen verdere (re)actie meer te verwachten.” [1, p. 64–65]

Het bestuur stelde een eigen oordeel uit wegens ontbrekende inhoudelijke gegevens, maar sprak kort daarna wel een positief oordeel over de voorgenomen deal uit. Uit de hier aangehaalde stukken blijkt niet welke aanvullende informatie die beoordeling rechtvaardigde.

Deze afsluiting was een bewuste bestuurskeuze. Zij volgde op mijn herhaalde vragen over onafhankelijke beoordeling, vertegenwoordiging en bespreking door de leden. Dat het bestuur eerder wel reacties gaf, doet aan die keuze niets af. Mijn verwijt is dat het mijn kritiek vervolgens moedwillig afhield in plaats van de resterende inhoudelijke vragen te beantwoorden of mijn voorstellen aan de leden voor te leggen.

Op 3 september handhaafde het bestuur de weigering om mijn standpunt met alle leden te delen. Daarmee bleef het kritische geluid buiten het door het bestuur beheerde ledenkanaal. De verwijzing naar de AVG voor het niet verstrekken van privéadressen beantwoordt niet waarom het bestuur mijn bijdrage niet zelf kon verspreiden of een andere mogelijkheid voor discussie kon bieden. [1, p. 74]

6 Reacties die het centrale verwijt niet wegnemen

Het bestuur verspreidde wel nieuwsbrieven en reageerde op verschillende mails. Nieuwsbrief 2025/2 zegt dat het bestuur inhoudelijk geen informatie over onderhandelingen had en zich over het aanbod zou buigen zodra dit bekend werd. [1, p. 39–40] Voor de beoordeling van de vertegenwoordiging is van belang dat Gunnewijk en Koole namens de VOBP in het DMC zaten en Zantman namens Seconer.

Mijn oordeel is dat de VOBP daarmee voornamelijk de boodschap van het pensioenfonds uitdroeg en het overgangsproces begeleidde. In haar hier besproken communicatie ontbreekt een eigen inhoudelijke kritische analyse, aanvullende informatie of concrete vragen waarmee zij het proces namens de leden kritisch toetste. Zij droeg het fondsstandpunt uit en hield mijn tegenspraak buiten de ledencommunicatie. [1, p. 39–41, 57, 64–65 en 74]

De mail van 3 september vermeldt verder dat een gesprek met Gunnewijk en Koole was aangeboden en niet aangenomen. In mijn antwoord betwistte ik een rechtstreekse uitnodiging, maar bevestigde ik dat ik een indirect geopperd gesprek via een derde contactpersoon had afgewezen. Die omstandigheid moet worden vermeld. Een individueel gesprek zou echter niet vanzelf voorzien in collectieve raadpleging of verspreiding van een ledenvoorstel. [1, p. 74–75]

De passage over de benoemingen in 2021 toont uitgestelde ALV-bekrachtiging van de VOBP-bestuurswisseling. Mijn herinnering aan latere instemming blijft te controleren aan de hand van de betreffende ALV-notulen. Het bezwaar berust niet op de bewering dat zij nooit rechtsgeldig zijn benoemd. Ook kan uit dit dossier niet zonder meer worden bewezen dat er nooit enige rapportage of raadpleging heeft plaatsgevonden. Maar in het licht van de in 2024/25 beoogde ingrijpende pensioenoverdracht vind ik het bevreemdend dat uit de beschikbare stukken niet blijkt hoe de rol en verantwoording van de belangenbehartigers in een algemene ledenvergadering van de VOBP zijn besproken.

De vertegenwoordiging is ook van belang voor de behandeling van mijn formele klacht van 17 juli 2026. Volgens de brief van het BP Pensioenfonds van 26 augustus 2026 besprak het DMC de klacht op 25 augustus en verklaarde het haar unaniem ongegrond. De brief benadrukt daarbij de instemming van werkgevers-, deelnemers- en pensioengerechtigdenvertegenwoordigers. Daarmee wordt de instemming van vertegenwoordigers van gepensioneerden mede aangevoerd ter onderbouwing van de afwijzing. [4]

Mijn bezwaar is dat mij niet is aangetoond welke raadpleging, terugkoppeling en verantwoording tegenover de VOBP-achterban aan die instemming ten grondslag lagen. Een formele benoeming als vertegenwoordiger beantwoordt die vraag niet. Ik stel hier niet vast dat een formeel mandaat ontbrak; ik vraag op welke grond de instemming als vertegenwoordiging van de achterban werd opgevoerd en of de leden over de klacht en de afwijzing zijn geraadpleegd of geïnformeerd.

7 De betekenis van het Ecorys rapport

Ecorys benoemt in zijn rapport van 20 december 2018 de invloed van gepensioneerden, dubbele bestuurlijke rollen, afhankelijkheid van de werkgever en inzichtelijke vastlegging van belangenafwegingen als relevante governancevraagstukken. Het rapport benadrukt dialoog, transparantie en een cultuur waarin kritische vragen bespreekbaar zijn. [3, p. 4, 14, 36–37 en 40]

Het rapport onderzoekt de VOBP niet. Het geeft wel een bruikbaar referentiekader om de beschreven praktijk te beoordelen. Juist bij vertegenwoordigers met een sterke werkgeversachtergrond is het van belang dat hun optreden controleerbaar is en dat vragen uit de achterban inhoudelijk worden behandeld.

8 Mijn conclusie over het handelen van de VOBP

Het dossier toont een patroon van bewust afhouden van kritiek: het bestuur weigerde mijn standpunt te verspreiden, sloot verdere reacties voorlopig uit en had tijdens het overdrachtsproces ontbinding voorbereid. In combinatie met de vroegere werkgeversrollen en dubbele functies roept dit concrete vragen op over de onafhankelijkheid van de belangenbehartiging en de waarborgen tegen mogelijke rolconflicten.

Mijn oordeel is dat het bestuur hierdoor bestuurlijk tekort is geschoten tegenover een kritisch lid en tegenover de achterban die op zelfstandige belangenbehartiging mocht rekenen. Beperkte middelen en gebrek aan onderhandelingsmacht rechtvaardigen niet dat een gemotiveerd ledenvoorstel buiten de ledencommunicatie wordt gehouden en de inhoudelijke dialoog wordt afgesloten. Het bestuur beschermde daarmee in de praktijk zijn eigen koers tegen georganiseerde tegenspraak.

Dit verwijt berust op gedocumenteerde keuzes en herhaalde weigeringen. De vragen over onafhankelijkheid en mogelijke rolconflicten vragen om een inhoudelijk onderzoek naar de rollen en afwegingen van de betrokken bestuurders, met inbegrip van hun raadpleging van en verantwoording tegenover de achterban. Het bewust niet verspreiden van mijn standpunt en het besluit voorlopig niet verder te reageren zijn rechtstreeks vastgelegd. Absolute zekerheid over hun motieven is niet nodig om deze gedragingen scherp te bekritisieren.

Voor mijn klacht over DNB is vervolgens van belang hoe mijn signalen over deze praktijk zijn onderzocht en gewogen. Een tekortkoming van de VOBP bewijst geen tekortkoming van DNB. De mails van 30 augustus en 3 september 2025 werden wel met DNB in de cc verzonden; mijn formele verzoek van 9 september benoemt eveneens de governanceproblemen. Daarmee is gedocumenteerd dat deze signalen bij DNB onder de aandacht zijn gebracht. [1, p. 72–78]

Bronnen en resterende verificatie

[1] Boekje open over VOBP, samengesteld door John Michael Brummer, maart 2026. Verwijzingen zijn naar de afgedrukte paginanummers. Voor deze notitie zijn vooral de opgenomen oorspronkelijke mails, agenda's, nieuwsbrief en statuten gebruikt; de conclusies en algemene juridische toelichtingen voorin zijn niet als onafhankelijk bewijs gebruikt.

[2] VOBP Nieuws 2021/1, de aangeleverde pagina's en de biografische bijdragen opgenomen in het boekje op p. 8–11.

[3] Ecorys, Integriteit en onafhankelijkheid bij pensioenfondsen, 20 december 2018. Het onderzoek is gebaseerd op de Code Pensioenfondsen 2016.

[4] BP Pensioenfonds, brief van 26 augustus 2026 over de afwijzing van mijn formele klacht van 17 juli 2026, besproken door het DMC op 25 augustus 2026.

Voor verdere afronding blijven relevant: de actuele statutenversie, de ALV-notulen over de benoemingen en eventuele latere besluiten over ontbinding, raadpleging en verantwoording. Deze stukken moeten de formele positie en het optreden van de vertegenwoordigers verduidelijken. De reeds gedocumenteerde weigeringen en afsluiting van verdere correspondentie blijven zelfstandige gronden voor mijn verwijt.